

ното съществуване на дѣтскитѣ забавачници. Казваме за непрѣмнното съществуване на дѣтскитѣ забавачници, защото както нашия печатъ, така и съ когото да заговорите отъ родителитѣ или учителитѣ, той ще ви каже, че забавачницитѣ сѣ необходими за нашитѣ 4—6 годишни дѣца. Но ако вий попитате тѣзи любители на дѣтскитѣ забавачници, защо тѣ ни сѣ необходимо нужни? тѣ ще ви отговорятъ съ стереотипнитѣ фрази, че въ Европа съществували такива въспитателни заведения и че дѣцата отъ по-рано имали възможност да се развиватъ умствено, нравствено и въобще подготвяли се къмъ по-горното си образование и развиване. Но за да привеждаме такъвъ паралелъ на необходимостъ отъ забавачницитѣ, у насъ е все едно да твърдимъ, че економическитѣ условия на живота у насъ и въ Европа сѣ еднакви или все едно е да твърдимъ, че ако въ Европа има много бѣдни и у насъ тѣй сѣщо да има много бѣдни, или че ако ескимоситѣ ѣдатъ лой, то и ний трѣбва да ѣдемъ лой. Нѣма съмнѣние, че хубавото и напѣдничавото заслужава подражание, но да поддържатъ всичко чуждо безъ разборъ е по-вече отъ смѣшно. Вѣко добро у чуждитѣ, ако не отговаря на условията на нашия животъ, може да бѣде по-вече вредно, отъ колкото ползно. Трѣбва да се знае, че всѣка напѣдба у западницитѣ се е появила вслѣдствие практическа необходимостъ и наблюдение, тѣй да се каже, е естествено слѣдствие отъ течението на живота. Всѣкий законъ се приспособява къмъ извѣстни условия и обстоятелства; ако този законъ се приспособи къмъ други условия и обстоятелства, то, по историческитѣ наблюдения, той се оказва неполъзенъ, ако не и вреденъ даже. При по-внимателното изучаване историята на възникнуването на забавачницитѣ въ Европа, разбираме, че тѣ сѣ резултатъ на извѣстни економически условия отъ живота на западнитѣ народи, и, наистина, дѣтскитѣ забавачници въ З.-Европа се показватъ заведения въспитателни за дѣцата на бѣднитѣ и неимотнитѣ хора, т. е. на тѣзи, които сѣ принудени цѣль денъ да работятъ по фабрикитѣ и работилницитѣ, най-повече за тѣзи, на които и майкитѣ сѣ принудени да работятъ вѣнъ отъ къщи, за да придобиватъ срѣдства за насѣщния си хлѣбъ. И тѣзи хора пращатъ дѣцата си въ забавачницитѣ, не че тамъ ще научатъ по-добро въспитание и образование, но за това, че нѣма на кого да оставятъ дѣцата си въ къщи за да ги прѣгледва. У насъ условията на живота сѣ съвсѣмъ други: всѣка майка, бѣдна или богата, стои въ къщи и се занимава съ семейнитѣ си работи (рѣдки сѣ исключения) и значи има пълна възможност да държи дѣцата си около себе си. Пъкъ ползата, която донасятъ забавачницитѣ е по-вече отъ съмнителна. Ползата въ този случай може да се разглежда отъ двѣ точки на разглеждане: полза умствена и полза физическа. Умственото развитие, което получаватъ дѣцата въ забавачницитѣ не е никакъ отъ такъвъ характеръ, щото да му се прѣдава особено значение, защото всичко това развитие, което дѣцата получаватъ за една—две години, тѣ могатъ да го придобиятъ въ 2—3 мѣсеца, когато постѣпватъ въ първо отдѣление. Не трѣбва да се изпуска отъ внимание, че рѣдишното упражнение на мозъкътъ, въ висша стѣпенъ вредно се отзовава за послѣдующето му правилно развитие.

Органъ, който още не се е сформиралъ и който продължава да работи, неговото преждевременно усилено функциониране не може да не се отрази за правилното му развитие, толкова по-вече, както виждаме въ днешно врѣме, че усилената работа на мозъкътъ е главната причина за голѣмия процентъ на психическитѣ болѣсти. Най-насътъ, какво толкова бързатъ нашитѣ педагози да развиватъ нашитѣ дѣца въ умствено отношение; малко врѣме ли имъ се дава за това? Не ли имъ сѣ достатъчни 4 години въ отдѣленията, 7 год. въ гимназията, а може би още 4—5 години въ университета. Какво е това безсмислие, да се експлоатира съ дѣтския умъ,

какво е това педагогическо невѣжество, да се мисли, че само многото години на училищнитѣ скамейки могатъ да развиятъ ума? Укрѣпѣте организма и мозъкътъ и тогава го развивайте и усъвършенствувайте; слабъ мозъкъ не може да се развива и усъвършенствува, той може само лесно да се разваля и подготвя къмъ психически заболявания.

Пъкъ какви ли ти сѣ тѣзи умствени ползи и развития, които получаватъ дѣцата въ забавачницитѣ? Достатъчно е да ги погледнѣте и да се убѣдите, че тамъ има по-вече маймунство и напѣгалство, отъ колкото правилно развитие на ума и упѣтване къмъ логически сѣждения. Дѣтето въ къщи по-правилно би се развивало при майка си, като наблюдава различнитѣ явления на живота и природата, отъ колкото когато е затворено между четирѣхъ стѣни на забавачницата. Главнитѣ оръдия за развитието на ума у дѣцата сѣ наблюдателността и силната впечатлителност, тѣзи оръдия намиратъ най-широка свобода за дѣйствие само около любящата майка и прѣдлагащото огнище, която само единствено истински и инстинктивно може да люби и жертвува себе си за дѣтето си, а не незнамъ каква си госпожица, която нѣма хаберъ отъ дѣте, а може би и сама още прѣдставлява отъ себе си дѣте. Само любящата майка съ любовъ може да отговори на пълнитѣ сѣ значение и полезностъ въпроси, само къмъ майка си дѣтето може да бѣде предано и неспраемливо. Колкото пъкъ се касае за развалящата нравитѣ страна на забавачницитѣ, ний нѣма да говоримъ тука, защото съ тази тема смѣтаме особено да се занимаваме, но ще кажемъ само, че въ нравственото отношение дѣцата много се развалятъ, като изгубватъ достоинство на стойкостъ, самообладателностъ и твърдостъ въ характера си, който именно отъ тѣзи крѣпки години започва да се складира.

Сега да разгледаме и ползата на забавачницитѣ отъ физическа или хигиеническа точка на зрѣние. Ползата или по-вѣрно, вредата на забавачницитѣ ще разберемъ, ако си прѣдставимъ, каква картина прѣдставляватъ тѣ у насъ. Осмѣливаме се да ви ѝ нарисуваме. Малка тъмна стая съ низкъ таванъ, съ прашиливъ отъ една година немитъ подъ, съ тъмни запрашени малки прозорци, съ соба които кѣди, съ разваленъ въздухъ и съ голѣма горѣщина или студъ и въ такъва една стаичка ми се заврѣли 40—50 дѣца, като сардели въ кутия, които нѣма да получатъ никаква друга полза, освѣтъ да глѣтатъ разваленъ и споренъ въздухъ, слѣдствието на което пѣлъ е охлигави или нѣкоя друга подобна болѣстъ. Ако вземемъ подробно да разнищваме всѣкитѣ хигиенически условия, въ които сѣ турени дѣцата въ забавачницитѣ, трѣбва да дойдемъ до заключение, че дѣцата живи сѣ закопани въ гробища, които постѣпенно — постѣпенно ги свеждатъ къмъ истинския гробъ. Не може да има по-убийствено условие за животътъ, отъ колкото да туришь дѣте въ най-крѣпката му възраст въ физическа неподвижностъ и въ разваленъ въздухъ. Пъкъ физическата неподвижностъ и развадения въздухъ сѣ най-голѣмата отрова за дѣтския организмъ. Забавачницитѣ ограничаватъ свободата на движенията и съ това причиняватъ най-голѣмата вреда. Дѣтето, напротивъ, въ къщи се ползува съ най-голѣма свобода на движение. Освѣтъ това на 3—4 дѣца се пада цѣла една стая въздухъ да глѣтатъ, а въ забавачницитѣ два пѣти по-голѣма стая съ въздуха си служи за 40—50 дѣца. Какво престѣпление! То е прѣстѣпление, което се наказва отъ главнитѣ сѣдилища, понеже дѣцата си поврѣждатъ здравето, даже причинява имъ се смъртъ. Дѣцата отъ възрастта на забавачницитѣ се нуждатъ отъ най-голѣми движения, както това природата е създала инстинктивно; движението е най-главното условие за растение, и здравие, чрезъ общото движение на всѣчки мускули се произвежда по-усилено кръвообръщение, по-усилено хранение и по-равномѣрно хранение на всѣчки органи. Пъкъ при сѣдящия образъ на живота, кръвта се събира прѣимуществено въ сѣдалищната частъ на тѣло-

то, а ако се работи и умствено, то и въ зѣкътъ, — условия, които твърдѣтъ вредно отнасятъ къмъ всѣкитѣ останали органи. Независимо отъ това, забавачницитѣ откъсватъ дѣцата отъ естественитѣ игри, които природата сама много цѣлесобразно е създала за тѣхъ, за да се развиватъ правилно физически и умствено. За физическата вредна забавачницитѣ може да се говори прѣвременно понеже тя е по-вече отъ очевидна, то е скратяваме разсѣжденията си.

Практическа цѣль на настоящата мисълъ е да обърнѣ вниманието на г-да Инспекторитѣ, Окрѣжнитѣ Училищни Сѣвѣти, Училищнитѣ Настоятелства и Министерството, откъсватъ отъ себе си тази навязчива и за отвращение на дѣтски забавачници, за тѣ условията на българския животъ сѣ тѣзи забавачницитѣ! Испунахме да кажемъ, че забавачницитѣ сѣ главнитѣ гнѣзда на лични дѣтски епидемии.

„Забавачницитѣ сѣ коренътъ на всѣ дѣтски болѣсти“.

ВЪТРЕШНИ НОВИНИ.

Първото полугодие отъ „Защита“ отдавна тече и мнозина отъ абонатитѣ още не сѣ си взели абонаментътъ. Ний не расчитваме на никакви съдове, а очакваме поддържка само отъ абонати. Малкото абонаменти, които бѣхмѣ събрали испрѣтидохъ подиръ гаранция на отговорникътъ. диръ процеси, отъ които бѣхмѣ обиспани въ Стамболовия режимъ.

Като иматъ нашитѣ абонати това прѣдъ видъ ний вѣрваме, че съ първо ще ни се притекнѣтъ помощъ, като си внесѣтъ абонаментитѣ и ще си собствуватъ съ това за подобрѣнието на „Защита“ която въ най-труднитѣ врѣмена се е борила сомъверженно противъ единъ тирански режимъ.

Администрацията.

На 15-й т. м. посетихъ градътъ ни и министритѣ Стоиловъ и Полковникъ Петровъ. Мнозина граждани и чиновници ги посрѣнахъ на станицата Каспечанъ, гдѣто тѣй сѣщо е имало посрѣщачи изъ Новин-Пазаръ ближното село Каспечанъ. Вечеръта въ сѣщия денъ гражданитѣ дадохъ банкетъ на министритѣ, въ който банкетъ присѣствувашъ по-вече отъ сто души граждани, чиновници и военни. На поздравителната рѣчь градско-общинския ни кметъ, г. Хр. Тодоровъ, г. министръ Стоиловъ отговори съ твърди думи къмъ шумненци, като прѣриборци противъ Стамболовия режимъ, който всѣкога сѣ дигали високо знамето на свободата. Той констатира, че градътъ Шуменъ колкото високо стои въ умствено и политически-нравствено отношение, толкова ний е испадналъ въ материално отношение и че трѣбва да се взематъ мѣрки за материалното му подигане. Слѣдъ това той разпрограмира на днешния кабинетъ спирѣ вътрѣшната и външната политика, а тѣ сѣщо и за економическото подигане на естѣната. Той каза, че правителството строго се придържа о конститутцията и ще защити правата и свободитѣ на гражданитѣ на Каспечанъ. Срѣмо изборнитѣ борби той застъпжественно, че правителството не жее щото чиновничеството да играе сѣщо такава роля въ тия борби, какъвто е играло врѣмето на Стамболовия режимъ, и че правителството не очаква подкрѣпление отъ чиновничеството, а отъ народътъ; спирѣмо външната политика, той изяви, че правителството ще се старае да бѣде въ добро отношение съ всѣкитѣ държави и ще глѣда не прѣдизвиква никакви дразнения спрямо кой и да е държава, и най-вече спрямо обидителката ни. Относително економическото подобрѣние на страната, г-нъ министръ каза, че правителството ще глѣда да се направатъ голѣми економии въ бюджетътъ, да се пѣлжатъ нѣкои отъ даждията, най-вече тия които тежатъ върху земледѣлицитѣ.

На 16-й часѣтъ въ 12 по обѣдъ, г-да министритѣ заминахъ за Разградъ и по пъкътъ си се отбихъ въ лагерътъ, гдѣто и обѣдахъ. Мнозина граждани испроводихъ съ насъ гости дори до с. Бѣлокопитово.

Извѣстиятъ, че г-нъ Драганъ Цанковъ билъ пристигналъ въ Виена, отъ гдѣто смѣталъ да заминне за София, но понеже не му е било за сега разрѣшено заминаването въ България, той смѣталъ вѣрменно да се установи въ Букурещъ. Отъ Виена той разпространилъ едно вѣзвѣщане къмъ Българския народъ, което по нѣмание мѣсто въ настоящия брой, ний ще обнародваме въ идущия брой съ нѣкои съкращения.

Вчера, часътъ 2¼ послѣ обѣдъ се освети въ градътъ ни землетресение. Едно подиръ друго се осветихъ нѣколко друга, отъ които послѣдния бѣше по-силенъ, и които траихъ нѣколко секунди, ако и твърдѣ слабо.

На 18-й т. м. въ градътъ и околията ни падна силенъ пороенъ дъждъ. Малката рѣчка, която прѣтпичува прѣзъ градътъ ни, бѣше се обхрижала въ такъвъ потокъ, какъвто не се е знамнѣло отъ половина нѣкъ. Въ сѣщия денъ въ околноститѣ на с. Ериклии, Шумненска околия, а тѣй сѣщо и въ самото село, заедно съ дъждътъ паднало голѣмо количество риба, разна голѣмина до ½ ока, нѣколко екземпляра отъ която общинското управление на казаното село прѣдставило въ тукашното околийско управление. Въ идущия брой ще дадемъ по подробни свѣдѣния по тоя *рибенъ дъждъ*.

Научаваме се, че Финансовий Министръ е готовъ законпроектъ за монопола на солта и че отрѣдната комисия за изучаването и урѣждането данъчната система у насъ щѣла била прѣдварително да научи този важенъ въпросъ. Ний мислимъ, че негрѣбова да се бърза толкова много съ този въпросъ. По-добъръ е, по нашему, да се направятъ монополъ на спиртъ и на тютюна, които не сѣж отъ първа нужда прѣдмети за населението. Нека се експлоатиратъ колкото е възможно пороцитѣ на хората, а не тѣхнитѣ първи нужди. Солта и хлѣба нека бѣждатъ свободни и евтини у насъ. За приходи правителството ни може за сега да урѣди солницитѣ ни по край морето въ Анхило и другагдѣ.

„Съгласие“

В. „Съгласие“ пише: Говори се, че новото ни правителство е било убождено нѣкои отъ великитѣ сили да не сѣж противни за угодняването на митната ни тарифа, която до сега, както е извѣстно, бѣше: $8\frac{1}{2}\%$ ad valorem и за вносътъ $\frac{1}{2}-1-1\frac{1}{2}\%$ пакъ адвалоремъ върху стойността на стокитѣ, която стойностъ е опрѣдѣлена. Говори се даже, че новата наша тарифа щѣла да бѣде за вносътъ 12% — 15% ad valorem. За вносътъ не се казва нищо. Ний не знаемъ, до колко таквото сѣхове могатъ да бѣждатъ истински и основателни, тѣй като митническата ни тарифа е свързана съ по-висши политически съображения и задължения на нашата държава като вассална. Ние обаче желаемъ, ако това добро за отечеството ни се допусне сега и нашето бащинско правителство умѣе да го прокара, да не се изгуби нѣкъ прѣдъ видъ, че стокитѣ, които се внасятъ и изнасятъ не сѣж добри и точно оценени, тѣй щото хазната губи много като зема погорното оценѣние адвалоремъ, и че има стоки сурови, потребни за насъ, както други отъ първа нужда за населението, отъ които не трѣбва нищо или много малко да се зема, а пакъ други стоки на които трѣбва да се налага не 15% а 50 и 100% за да можемъ да защитимъ нашитѣ мѣстни произвѣдения и издѣлѣя. Този въпросъ е много важенъ и ние обръщаме сръзвено внимание, комуто трѣбва върху него.

Пише „Мале Новине“ отъ 3-й Августъ: „Мнимий убоецъ на Бѣлчева, оня Тодоръ Арнаутъ, който е уловенъ и арестуванъ въ Румѣния, нагледна като да се издавалъ лъжливо за убоецъ. По тая причина Българското Правителство нито го е потърсило до сега отъ румѣнскитѣ власти. Възможно е да бѣде това нѣкоя уйдурма, защото за улавяние убоеца на Бѣлчева има обѣщано богато възнаграждение, та тоя убоецъ може да се е споразумѣлъ съ доносчика да си подѣлятъ възнаграждението. За сега работата така изгѣдва“.

Пишѣтъ ни изъ София: Комисията, която работи при Министерството на Финансите по урѣждането въпросътъ за данъчната система, е приела вече системата на десѣтъкътъ, който, като много тежкъ за земледѣлицѣтъ, искала да намали отъ 22 на 12 милиона левъ годишно, каго уголѣми, за ураниение на бюджетътъ, даждията върху спиртътъ и други. По тоя начинъ десѣтъкътъ ще се намали на половина и ще се даде възможностъ на нещастния ни земледѣлецъ, да може да се пооправи малко материално.

Прѣди два и половина мѣсеца се е отворила въ Львовъ Всеобщата Галицийска Изложба. Въ София се е съставилъ единъ комитетъ за посѣщане тая изложба, който е издалъ покана за тая цѣлъ. Извличаме слѣдующето отъ тая покана:

Като имаме прѣдвидъ, че Львовската Изложба, прѣимущественно земледѣлческо-промишленна, ще прѣдстави голѣмъ интересъ и ще има много поучителни страни за Българскитѣ граждани, и че е твърдѣ желателно, щото при дадения сгоденъ случай, да се запознаятъ по отблизо и братскитѣ

два Славянски народа—Българитѣ и Поляцитѣ—близки на себе си въ 15, 16 и 17 вѣкове, а сега съвсемъ отдѣлени и непознати,—Софийското Полско Дружество взе инициатива за съставяне на Българско-Полски комитетъ, който да урѣди най-многобройно посѣщение на Изложбата изъ България, като утѣрява Българскитѣ посѣтители, че тѣ ще бѣждатъ прѣти въ Львовъ така горѣщо и гостопривно, както сѣж били приемани и многобройнитѣ до сега Българи студенти по правото, ветеринарството и пр.—

При по-големо участие на желающа да посѣтѣтъ Изложбата, комитетътъ ще се постарее и за намаление на цѣнитѣ по желѣзницитѣ, които нормално вѣзлизатъ:

Отъ София до Львовъ,	I кл.,	отиванне и връщанне,	около 200 л.
	II		160 „
	III		120 „

Посѣтителитѣ би трѣбвало да трѣгнатъ за Львовъ около 1/13 идущий Септемврий, като разчитатъ на 10 дни най-много прѣстояване и връщанне.—За посѣтителитѣ отъ Сѣверо-Источна България, пакъ Бѣкурещъ—Сучава е по краткъ, а за другитѣ чрѣзъ Буденещъ.

Желающитѣ да посѣтѣтъ Изложбата се умоляватъ да се отнесатъ до Комитета въ „Кафенъ Централъ“ въ София, гдѣто ще имъ се даждатъ подробни свѣдѣния и обзвѣнения, и гдѣто сѣж на разположение имъ фотографии отъ Изложбата.

Отъ Комитета за посѣщение Львовската Изложба
Д-ръ Хр. Кесляковъ.
Александръ Томичъ.

Поправка. Въ телеграммата изъ Плевенъ, която помѣстихме въ минѣлия брой, станѣла една погрѣшка при прѣдаването. Пасажитѣ: „Стаята на изборитѣ, напѣлана отъ една тѣла“ и пр.; ще трѣбва да се четѣ: стаята на изборитѣ, напѣлана отъ една тѣла отъ керемекчи и цигане, поддържани отъ 12 души и прочее. Тая поправка ни се изпроводи телеграфически.

ДОПИСКИ.

С. Петербургъ 30/VII, 94.

Господинъ Редакторе!

Позволѣте ми да се обрѣна къмъ вашата любезностъ, за да освѣгля спорѣдъ сплитѣ си, чрѣзъ в. „Защита“, взглядоветѣ на вашитѣ читатели по въпросътъ на П. Станчевото писмо къмъ българскитѣ емигранти. Прѣди всичко, дълженъ съмъ да ви явя, че азъ като студентъ немога да стоѣмъ въ свършено интимни свръзки съ българскитѣ емигранти въ С. Петербургъ, но все пакъ, азъ мога да претендирамъ, че се познавамъ съ тѣхъ и че съмъ хваналъ настроението имъ по различни политически въпроси въобще и въ частности по въпроса за писмото на П. Станчева.

До колкото можахъ да схванѣ отъ рускитѣ вѣстници и отъ нѣкои отъ нашитѣ вѣстници, азъ видѣхъ; че расапеностъта, горѣщията и бевлокойството, които изеказватъ нашитѣ вѣстници не се обяснява никъкъ другояче, освѣнъ съ незнаенето отъ тѣхна страна, кой е П. Станчевъ, кого прѣдставява той, и какво довѣрие има той между срѣдата на българскитѣ емигранти или колония, както наричаме ний всѣкитѣ българи въ Петербургъ. Отъ разрѣшенето на тия въпроси ще се узени и отъ каква важностъ е писмото на П. Станчева, и да ли то прѣдставява взглядоветѣ и настроенята на българскитѣ емигранти. Прѣди всичко ще ви кажа, че българската колония въ С. Петербургъ гледа на П. Станчева като на единъ обикновенъ емигрантъ, който по политическата си сила и сръпозностъ не може да се мѣри ни съ Цанкова, ни съ Бендеревъ или Груева. На П. Станчева цѣлата колония гледа като на единъ поерѣдственъ чловѣкъ, който до сега не се е отличилъ съ нищо друго, освѣнъ съ това, че е пожертвувалъ своето положение и спокойствие въ България и е сподѣлилъ участъта на политическия мъченикъ въ качеството си на емигрантинъ. Ако потърпѣте у П. Станчева адравостъ и умъ въ политическитѣ му сѣждения, то ний ще ги намѣрите въ доста блѣдна стѣпенъ. Но всичко туй, види се, не бърка и не бъркало на П. Станчева за да се мисли, че и той е важна политическа единица. Защото, веднага слѣдъ пристиганieto си въ С. Петербургъ, той извърши такива дѣла отъ политически и приятелски характеръ, които накараха петербургскитѣ емигранти, во главѣ дѣда Цанкова, да се острашѣтъ отъ него и да не го приематъ даже въ своята срѣда. Твърдѣ много сѣжелаямъ, че не мога за сега да ви явя отъ какъвъ родъ е била тая негова постѣпка, но достатъчно е да ви кажа, че тя силно го компрометира, не само прѣдъ българскитѣ емигранти, но и прѣдъ рускитѣ правителствени кръгове, защото тая негова постѣпка е отъ рода на непризнателността и неблагодарността и изгѣна даже къмъ дѣда Цанкова, като глава на българската емиграция въ Русия. Като се видѣ така силно компрометирани, П. Станчевъ търсеше и употребяваше различни срѣдства, за да се повдигне морално въ очитѣ на хората и добръ помнимъ, ний когато въ нѣкои отъ руски-

тѣ вѣстници се появявахъ дълги статии на разговори на П. Станчевъ съ редакторитѣ на тѣзи вѣстници. Ясно виждахме ний какъ въ тия статии е лхгалъ редакторитѣ на упомянатитѣ вѣстници, че той е политическа единица отъ първи рѣдъ и че той е билъ ръководителъ на борбата въ България на активната оппозиция, значи и на българскитѣ емигранти, отъ което ясно ставеше, че той искаше да тури кракъ на дѣда Цанкова. Но не се мнѣ много врѣме и всѣчки разбрахъ, че Петъръ Станчевъ не прѣдставява нищо друго отъ себе си, освѣнъ политическия самохвалецъ. И послѣдното му писмо не е слѣдствие на нищо друго, освѣнъ на негово самохвалство. Като видѣ той, че въ послѣднѣ врѣме неговото име не играе политическа роль, както въ рускитѣ, така и въ българскитѣ вѣстници, то той е чакалъ само удобенъ случай за да заяви за своето политическо значение и сѣществувание. Такъвъ удобенъ случай той е намѣрилъ въ падането на Стамбуловия режимъ. Когато сѣ падането на Стамбулова хванахъ да се прѣскатъ сѣхове за примирението на България съ Русия, то П. Станчевъ му се е сторило, че е врѣме да се лови въ мѣтна вода риба и за да излѣзе герой на врѣмето, той е намислилъ да излѣзе съ нѣщо сензационно и да привлече общото внимание на всѣчки. За това той е избралъ срѣдето, че ужъ никой отъ емигрантитѣ не искалъ да припознае Княза и новия режимъ. На тая негова роль се погледна почти отъ всѣчки емигранти, съ прѣзрѣние, толкова по-вече, че той не е билъ опълномоощаванъ никога отъ цѣлата ни емиграция и че никой пакъ на него не сѣж гледали, като изразителъ желанията и политическитѣ взглядове на българскитѣ емигранти. Че и нѣкъ не може да бѣде: този, който познава П. Станчева, никой пакъ не може да си прѣдстави и допустѣ, че П. Станчевъ ще бѣде опълномоощенъ да изравнява взглядоветѣ на толкова борци, въ такиви важни и жизнени въпроси. Подобно писмо могатъ да пишѣтъ Цанковъ, Груевъ или Бендеревъ, а не блѣдоумий П. Станчевъ, че това е вѣрно, се заключава отъ това, че почти всѣчки видни и влиятелни емигранти сѣж наклонни да припознаѣтъ Княза и сегашното правителство, само при извѣстни условия и гаранции. Това даже се заключава и отъ настроението на руския печатъ и обществено мнѣние. Сѣщото заключение можемъ да направимъ даже и отъ това, че по тия дни дѣдо Цанковъ се готви да трѣгне за София, гдѣто по-ясно да се споразумѣтъ и примирѣтъ съ настоящия режимъ въ България. Въ такъвъ случай, писмото на П. Станчевъ нѣма никакво значение и сила, и не е нищо друго освѣнъ блѣдословно самохвалство.

„Българскитѣ студентѣ“.

Отъ Плевенъ получихме една дописка по поводъ станѣлитѣ тамъ избори на 7-й т. м. По нѣмание мѣсто, ний сме принудени да изоставимъ една частъ отъ тая дописка. Въ първата частъ на тая дописка се нагѣква на правителството, за гдѣто държи въ управителъ и окол. началници въ тоя окръжъ хора, които както въ врѣме на изборитѣ за гр. общински свѣтници, извършени на 24 м. м., тѣй и въ врѣме на изборитѣ за окр. свѣтници на 7-й т. м. сѣж си позволявали да се намѣсѣтъ въ тия избори по стамбуловски. Слѣдъ тия натѣквания дописникътъ продължава:

„За беззаконитѣ, насилниа и побойтѣ, извършени надъ Плевненскитѣ избиратели, въ врѣме изборитѣ на 24 Юний, сѣж дадени 80 телеграмми до г-нъ Министра на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, и сѣж молба да назначи анкета. Сѣщата история се повтори и на 7-й тогъ при изборитѣ за окръжни свѣтници. Още отъ сутринта гласоподавателитѣ се бѣхъ събрали и чакахъ пристигането на прѣдѣдателя на бюрото. Наедно съ прѣдѣдателятъ на бюрото, дойде и окръжния управителъ Д-ръ Златаровъ придруженъ отъ 20 джандари, които нарѣди извабирателната зала въ двѣ страни. Прѣдѣдателя на бюрото се избра по незаконенъ начинъ, тѣй като Владиславъ Димитровъ (прѣдѣдателятъ) не е членъ отъ тричленната комисия, която управлява градектѣ дѣла, при всѣко чимаме такъвъ. Окрѣжния управителъ назначи членовѣтъ на бюрото и, по нагиване на членовѣтъ отъ народната партия, постави четирма контролори прикутитѣ, които слѣдъ два часа бѣхъ бити и испѣдени. Залата се напълни отъ 50 души шайнаджии, които почнахъ да биѣтъ и испѣждатъ на вънъ, като ги блѣскахъ съ помощта на джандаритѣ изъ стѣбитѣ на долу, всѣчки, които принадлежахъ на народната партия. Първи жъртви на истезанията и побоя бѣхъ: Христо Данаиловъ, Христо Крушовски, Василь Нейковъ, а слѣдъ тѣхъ още около 30 други лица. Една шайка отъ около 20 — 30 души стоеше прѣдъ вратата на залата, та провѣрваше бюлетинитѣ на всѣчки гласоподаватели, като казаше тия на онѣзи, които щѣха да гласоподаватъ за кандидатитѣ на народната партия и ги замѣняваше съ свои, и ако гласоподавателъ не се съгласяваше, биваше блѣванъ изъ стѣбитѣ на долу. Всѣчки кутии бѣхъ ограбени така, щото никой гласоподавателъ на можеше самъ да си даде бюлетината, а трѣбваше да ѣж подаде и отъ рѣка на рѣка да отиде до узната. Никой отъ гражданитѣ не смѣеше да се доближи до гласоподавателната зала, защото знаеше каква участь го очакваше. Това бѣение на избирателитѣ и кжсанието на бю-

летинитъ ставаше прѣдъ очитѣ на самия окръж. Управителъ, който самодоволно се усмихваше. До шестъ часа вечерта всичко бѣше свършено и кандидатитѣ на Стамболово-Медовско-Управителската фракция се избраха по съ 1700 гласа, макаръ числото на гласоподавателитѣ да не надминаваше числото 800. Бюрото много скоро свърши своята работа. Слѣдъ това една тѣла, състояща отъ най-разваленитѣ елементи, на брой около 60—70 души, хора отъ колъ и вѣже, съ една гайда и два кавала, начело съ вензела на Н. Ц. Височество, любимия ни князь спрѣдъжени и отъ училищния инспекторъ Хр. Бръмбаровъ и гражданина Т. Цвѣтковъ, трѣгнаха да правятъ орация на сволѣтъривърженици и демонстрация прѣдъ кжщитѣ на членовѣтъ отъ народната партия, като отпращаха на тѣхнѣ адресъ най-гнусни хули и погрѣши. Това се продължава цѣла нощъ подъ защитата на полицейскитѣ власти.

По такъвъ законенъ начинъ се извършиха изборитѣ за окръжнитѣ съвѣтници въ г. Плевнѣ.

Бюрото на народната партия не направи никакви протестации противъ тѣзи насипани и беззакония, защото явно видѣ, че самия управителъ ги защитава. Защо не се взеха подъ внимание стотината телеграмми отъ бититѣ плевненски граждани при изборитѣ на 24 Юлий и протеста на осемтѣхъ стотинѣ (800) гласоподаватели? Не вземанието подъ внимание оплакванията на истязаванитѣ на 24 Юлий и неназначаванieto анкета да изслѣди всички станали беззакония, подѣлствуваха, щото тѣ не отпращаха никакви оплаквания и за ставанитѣ избори за окръжни съвѣтници на 7-ий того.

Заб. Дониската отъ Балчикъ, по поводъ изборитѣ на 7-й т. м. остава за идущия брой по нѣмание мѣсто въ настоящия.

Съ прискърбне съобщаваме на роднини, приятели и познаници, че любимия ни синъ

Никола Ангеловъ

се поминѣ отъ болѣстѣта „Шарка“, днесъ на 17 Августъ, 3 часѣтъ слѣдъ обѣдъ на 21 год. възраст. Покойния бѣ учителъ въ с. Градецъ.

Вечна ти память и легка прѣстѣ, обичний ни синко и брате!

Баща: Ангелъ, майка: Василка, братя: Василъ, Александъръ и сестри: Стоянка, Жечка.

Шуменъ. 17 Августъ 1894 год.

ОБЯВЛЕНИЯ.

РЪЧНИКЪ

за

ЧУЗДИТѢ ДУМИ ВЪ БЪЛГАРСКИИ ЕЗИКЪ:

отъ А. П. Николаевъ

Цѣлия рѣчникъ съдържа 816 стр.

Цѣна 8 лева

(съ пощенскитѣ разноси 8 л. 80 ст.)

Подвързанъ елегантно и здраво съ нагренова кожа и съ английско платно струва съ пощенскитѣ разноси 10 лева 50 ст.

На книжаритѣ се прави слѣдующитѣ отстъпки: отъ 10 до 40 екз. 20%, а отъ 40 екз. нагорѣ — 25%.

Порѣчкитѣ се испращатъ въ администрацията на сп. „Искра“ въ гр. Шуменъ. Порѣчки безъ стойността не се приематъ.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 1982

Подписаний, Р. Симеоновъ, Помощникъ Сѣдебенъ Приставъ при Шуменский Окрѣженъ Сѣдъ на VI-ий Околийский Участѣкъ, на основание изпълнителния листъ подъ №2415, издаденъ отъ Шуменский Околийски Мировий Сѣдия, съ който е осѣденъ Ахмедъ Хабибуловъ, изъ с. Ендже, Ново-Пазарска-околия, да заплати на Сотиръ Ивановъ, изъ станцията Шайтанджикъ, 240 лева, сѣдебни и за водение на дѣлото разноси 69 лева, както и на разноситѣ по изпълнението и съг-

Шуменъ, печатница „Искра“

ласено съ чл. чл. 979, 980, 981, 995, 996 п. п 4 и 5, 996, 997, 1005—1027 отъ Гражданското Сѣдопроизводство, обявявамъ, че слѣдъ двѣ недѣли отъ послѣдното трикратно обнародване настоящето въ в. „Защита“, ще се почне и продължи 31 день публичната продажба на слѣдующитѣ недвижими имущества, принадлежащи на помѣнатия длѣжникъ и находящи се въ землището на с. Ахларъ Шуменска околия, а именно: 1) Една нива, отъ 9 декара и 6 ара. въ мѣстността: „Срѣщу село“, ограничена съ нивитѣ на Халилъ Молла Юмеровъ, Али Дели Мехмедовъ, Ахмедъ Исмаиловъ и Ибраимъ Молла Юмеровъ, оцѣнена за 175 лева и 2) нива отъ 8 декара, въ мѣстността: „Задъ село“, при сѣсѣди: Садуллахъ Ахмедовъ, Халилъ Ахмедовъ, Ибраимъ Кара Ахмедовъ и съ плѣтъ, оцѣнена за 150 лева.

Горѣописанитѣ имоти сѣ собствено притѣжание на длѣжника Ахмедъ Хабибуловъ, който ги е придобилъ отъ покупка, не сѣ заложени или секвестирани никому и ще се продаватъ на публиченъ търгъ, за удовлетворение искѣтъ на Сотиръ Ивановъ, съгласно изпълнителния листъ.

Продажбата ще се почне отъ първоначалната имъ оцѣнка на горѣ.

Желающитѣ Г. Г. да купятъ горѣописанитѣ имущества, могатъ да се явятъ всеки день въ канцелярията ми въ гр. Шуменъ, освѣтъ неспиритственитѣ дни и часове, гдѣто ще имъ бѣждѣтъ достѣпни всичкитѣ книжа, относими се по продажбата и да наддаватъ.

Гр. Шуменъ, 5 Августъ 1894 год.

Пом. Сѣд. Приставъ: Р. Симеоновъ.

(3—2)

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2131.

Подписаний, Р. Симеоновъ, пом. Сѣдебенъ Приставъ, при Шуменский Окр. Сѣдъ, на VI околийски участѣкъ, на основание изпълнителния листове подъ №№ 401 и 402, издадени отъ Шуменский Околийски Мировий Сѣдия, съ които е осѣденъ Черкезъ Али Аптуловъ, изъ село Чамурлу, Шуменска-околия, да заплати на Димитръ Пенчевъ, изъ с. Терби, 176 лева и 70 стот. съ лихвитѣ имъ по 10% годишно, отъ 29 Ноември 1893 година до исплащанieto имъ, както и на разноситѣ по изпълнението и съгласно съ чл. чл. 1004—1027 отъ Гражданското сѣдопроизводство, обявявамъ, че слѣдъ двѣ недѣли отъ послѣдното трикратно обнародване настоящето ми въ в. „Защита“, ще се почне и продължи 31 день, публичната продажба на слѣдующето недвижимо имущество, принадлежащо на длѣжника Черкезъ Али Аптуловъ, а именно: една нива (ясакъ), находяща се въ землището на с. Чамурлу, състояща отъ 12 декара и 8 ара, ограничена съ кжщата на самия длѣжникъ, съ селскитѣ лози и съ пѣтъ, оцѣнена за 230 лева.

Горѣописаната нива е собствена на длѣжника Аптуловъ, който я придобилъ отъ покупка, не е заложена или секвестрирана другиму и ще се продава на публиченъ търгъ, за удовлетворение искѣтъ на Димитръ Пенчевъ, съгласно съ изпълнителния му листове.

Наддаването ще почне отъ първоначалната оцѣнка.

Желающитѣ Г. Г. да купятъ помѣнатата нива, могатъ да се явятъ всеки день въ канцелярията ми, въ гр. Шуменъ, освѣтъ неспиритственитѣ дни и часове, гдѣто ще имъ бѣждѣтъ достѣпни всичкитѣ книжа, относими се по продажбата и да наддаватъ.

Гр. Шуменъ, 13 Августъ 1894 год.

Пом. Сѣд. Приставъ: Р. Симеоновъ.

(3—1)

ОБЯВЛЕНИЕ

На 2-ий т. м. изгубихъ печатѣтъ сп. Обявявамъ на всички, че отъ тая дата всѣкакви книжа, подпечатани съ моя печатъ, не ми сѣ признаватъ.

Иванъ Колевъ

(3—2)

ИЗЛИЗАТЪ ОТЪ ПЕЧАТЪ

1) ГЕОМЕТРИЯ

ПЪРВО ИЗДАНИЕ.

2) АРИТМЕТИКА

СЕДМО ИЗДАНИЕ.

За I, II, III классове и горний курсъ на основни училища, съставилъ:

К. Т. Кърджиевъ,

учителъ при педагогическото училище въ г. Шуменъ.

ОБЯВЛЕНИЕ

Долоподписанный съ настоящето си имамъ честь да извѣстѣя, че сбирката по Физика, Химия за основни и триклассни общински училища, съставена отъ г-на Т. Иончева, училищенъ инспекторъ на Пирдопското учебно окръжие, е отпечатана отъ него въ Методическата на Физиката и Химията; съ негово позволение може да се набави подъ най изпово условия, както на цѣло, така и на части, съ моята фабрика за учебни и други пособия. споразумѣние моля г-да училищнитѣ инспектори, също почитаемитѣ окръжни постоянни комисии, училищни настоятелства да се насятъ до менъ на слѣдния адресъ:

Алоисъ Крейдлъ

Цар. Крал. прив. фабрика за учебни пособия Прага (Австрия)

Кореспонденцията се води по български и цѣнорасписитѣ даромъ и франко.

(8—7)

ЯВНА БЛАГОДАРНОСТЪ

Считамъ за свой дългъ да искажъ съ благодарностъ къмъ г-на Шуменский околийски началникъ, г. Никола Василевъ, за гдѣто тѣй въ во се распорѣди да се открие грабецѣтъ Хр. Крѣстовъ, който бѣше ограбилъ отъ кжщата на П. Димитровъ разни скъпоцѣнни вѣщи.

Геор. Крѣстовъ.

Явна благодарностъ.

Подписаннитѣ, които имаме застрахована една частъ отъ имотитѣ си на първото Българско страхователно Дружество „България“ и които (и ти) изгорѣха вслѣдствие голѣмия пожаръ отъ 1-го того, считаме за свой дългъ да искажемъ публично-голяма благодарностъ на Дружеството „България“, което въ тозъ нещастенъ за насъ случай бърза веднага да ликвидира загубитѣ по полицитѣ № №, 1877, 1878, 4047 и 6084 и исплати таки слѣдующето се обезщетение, — съ което лигичи до негдѣ нещастното ни положение.

Съ тозъ случай смѣлемъ да приканимъ всичкитѣ български граждани да застраховатъ имот си исклучително на Българското дружество „България“, което по своето бързо ликвидироване и исплащане на загубитѣ, заслужва най-голяма покорѣка и прѣдпочитание отъ всички чужди дружества, които дѣйствуватъ въ отечеството ни.

г. Котелъ, 22 Юлий 1894 г.

Хр. Ив. Балабановъ
Леонъ З. Бергеръ аптекаръ
Стефанъ С. Николовъ
В. Х. Кжневъ.

(3—2)

ОБЯВЛЕНИЕ

Читалището „Св. Ар. Михаилъ“ явява на читателя публика, че обявената лотария се тече на 15 Августъ. № № които печелѣтъ сѣ:

67 печели Златенъ прѣстенъ
265 „ „ Самоваръ
522 „ „ 10 тѣхъ тома отъ Сбор. на М.
556 „ „ Альбумъ за портрети
590 „ „ Фисъ-хармоника
615 „ „ Котленски килимъ
748 „ „ Виенски столове
755 „ „ Златна гривна
878 „ „ Двѣ лампи
802 „ „ Златенъ часовникъ

Шуменъ 1894 г.

Настоятелството.

Отговоренъ редакторъ Никола Караивановъ.